

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Σύναξη της Παναγίας του Σέλτου στην Άρτα

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/4176/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 19/1/2012 11:55:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 28/02/2025 23:39:28

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 23 Αυγούστου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: 19/1/2012 11:55:00 μμ

Βιογραφία

Το ιστορικό μοναστήρι του Σέλτσου βρίσκεται στις ανατολικές εσχατιές του νομού Άρτας, σε αρκετή απόσταση απ' το χωριό Πηγές, σκαρφαλωμένο στην πλαγιά μιας απόκρημνης παραφυάδας των Τζουμέρκων, του Κοκκινόλακκου, του οποίου τα πόδια γλείφει αθόρυβα με τα νερά του ο ποταμός Αχελώος ή Ασπροπόταμος όπως τον λένε. Απ' τα κτίσματα του παλιού μοναστηριού σώζεται ο ναός μόνο ακέραιος και γύρω του ερειπωμένα κελλιά του 18ου μ.Χ. αιώνα, απ' τα οποία ένα αναστηλώθηκε πρόσφατα και άλλα ανακατασκευάζονται τώρα. Ο ναός είναι αφιερωμένος στην Κοίμηση της Θεοτόκου αλλά πανηγυρίζει στις 23 Αυγούστου, είναι δε μετόχι της μονής Ροβέλιστας.

Ο ναός ιδρύθηκε το 1697 μ.Χ., όπως μαρτυρεί κτιτορική επιγραφή γραμμένη στο υπέρθυρο της θύρας που οδηγεί απ' τον κυρίως ναό στο νάρθηκα. Από ενεπίγραφες προσωπογραφίες που υπάρχουν στην κόγχη του νότιου χορού μαθαίνουμε ότι κτίτορες του ναού είναι οι καπεταναίοι της Άρτας Νίκος και Αποστόλης, αγνώστων επωνύμων.

Είναι μονόκλιτη καμαροσκέπαστη βασιλική αθωνίτικου τύπου, με επίσης καμαροσκέπαστο νάρθηκα. Αντί τρούλλου υπάρχει και εδώ -όπως στο ναό της Μεγαλόχαρης- εγκάρσιος σκαφοειδής θόλος, ο οποίος εξωτερικά εμφανίζεται ως ορθογώνιο υπερώο σκεπασμένο με δίκλινη στέγη, εσωτερικά όμως στρογγυλεύονται οι γωνίες του και παίρνει τη μορφή τρούλλου. Στις μακρές πλευρές του ναού υπάρχουν τρίπλευροι χοροί που φτάνουν ως τη στέγη, στη δε Β.Δ. γωνία του σώζονται τα θεμέλια ανοιχτού προστώου. Η τοιχοποιία του είναι απλή χωρίς εξωτερική διακόσμηση. Επειδή οι εσωτερικοί θόλοι του ναού είναι ανισοΰψεις, η πλακωτή στέγη του παρουσιάζει βαθμιδωτή διάταξη, προσδίδοντας στο όλο κτίσμα ποικιλομορφία και χάρη.

Εσωτερικά οι τοίχοι του ναού είναι κατάγραφοι από εικόνες εξαιρετικής τέχνης, οι οποίες ευτυχώς σώζονται σε άριστη κατάσταση. Απ' την κτιτορική επιγραφή μαθαίνουμε ότι και ο γραπτός διάκοσμος του ναού έγινε το 1697 μ.Χ., από δύο Αρτινούς ζωγράφους: από κάποιον ιερέα Νικόλαο και το γιο του. Οι τοιχογραφίες έχουν τη γνωστή στα χρόνια της τουρκοκρατίας διάταξη σε ζώνες. Οι ολόσωμοι άγιοι της κάτω ζώνης φέρουν έξεργα φωτοστέφανα με ανάγλυφη διακόσμηση. Ξεχωριστό ενδιαφέρον παρουσιάζει μια τοιχογραφία στο νότιο χορό, όπου εικονίζονται οι δύο μυστακοφόροι κτίτορες να κρατούν «ομοίωμα» του ναού. Αυτές οι προσωπογραφίες λαϊκών, πέρα απ' τη σπανιότητα τους ως θέμα εκκλησιαστικής εικονογραφίας και της αξίας τους ως ιστορικής πηγής για το ίδιο το μνημείο, αποκτούν και ευρύτερη σημασία, διότι μαρτυρούν την τόσο πρώιμη εθνική αφύπνιση των υποδουλωμένων κατοίκων της ορεινής Άρτας. Απ' τις τοιχογραφίες του νάρθηκα, εντύπωση παρουσιάζουν τα μαρτύρια των Αγίων, η Δευτέρα Παρουσία με τις λαϊκές παραστάσεις του κολασμού των αμαρτωλών και σκηνές εμπνευσμένες απ' την Αποκάλυψη.

Της ίδιας εποχής με τις τοιχογραφίες είναι και το εξαιρετικής τέχνης ξυλόγλυπτο τέμπλο με τον πλούσιο διάκοσμο, καθώς και πέντε φορητές εικόνες του, οι οποίες αφαιρέθηκαν και φυλάσσονται για λόγους ασφαλείας. Απ' τον αρχαικό πλούτο του μοναστηριού σώθηκαν μερικά λειτουργικά βιβλία του 17ου και 18ου αιώνα μ.Χ., πολύτιμα για τις πολλές «ενθυμήσεις» που περιέχουν.

Εκείνο όμως που έκανε ξακουστό το μοναστήρι του Σέλτσου δεν είναι τόσο η αισθητική και καλλιτεχνική του αξία όσο η ιστορία του: Εκεί παίχτηκε η τελευταία πράξη του δράματος των διωγμένων απ' τις πατρογονικές τους εστίες Σουλιωτών. Στο μοναστήρι κλείστηκαν το 1804 μ.Χ. πάνω από χίλιοι Σουλιώτες (αγωνιστές και γυναικόπαιδα) με αρχηγό τον Κίτσο Μπότσαρη, για να γλιτώσουν απ' τη μανία των Τουρκολβανών του Αλή πασά. Στις 23 Απριλίου -μετά τρίμηνη πολιορκία από πολλαπλάσιους εχθρούς- κυριεύτηκε με προδοσία το μοναστήρι. Κατά την ηρωική έξοδο που επιχείρησαν οι Σουλιώτες, σώθηκαν απ' τη σφαγή μόνο εξήντα πέντε, περί τους διακόσιους όμως αμάχους- κυρίως γυναικόπαιδα- για να μην πέσουν στα χέρια των βαρβάρων, προτίμησαν να γκρεμιστούν σε βράθρο 300 μέτρων αναδεικνύοντας έτσι το Σέλτσο σε εθνικό θυσιαστήρι ανάλογο ή και υπέρτερο εκείνου του Ζαλόγγου.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Ιερά Μονή Σέλτσου

Ιερά Μονή Σέλτσου

Ιερά Μονή Σέλτσου

Ιερά Μονή Σέλτσου - Ο καπετάν Νίκος και ο καπετάν Αποστόλης

Ιερά Μονή Σέλτσου

Παραπομπές

- [ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΑΡΤΗΣ](#)
- [Πηγές](#)